

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2691
Ημερομ. Κατάθεσης: 25/7/2025

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΘΕΜΑ: «Γνωμοδότηση Συνηγόρου του Πολίτη σχετικά με την πρακτική αποκλεισμού ανάδοχων γονέων από τα προβλεπόμενα επιδόματα».

Η βουλευτής Πούλου Παναγιού (Γιώτα) καταθέτει ως Αναφορά, κατ' άρθρο 125 ΚτΒ, προς την αρμόδια υπουργό την από 10-07-2025 Γνωμοδότηση του Συνηγόρου του Πολίτη, κατόπιν διερεύνησης της αναφοράς υποψήφιων θετών γονέων (Φ. 366866), σχετικά με τη σύναψη «Συμφωνητικού Μη Επιδοτούμενης Αναδοχής» που προβλέπει ρητή παραίτηση από τη λήψη οικονομικής ενίσχυσης για την αναδοχή ανηλίκου «εν αναμονή υιοθεσίας».

Συγκεκριμένα η Ανεξάρτητη Αρχή διαπιστώνει ότι η πρακτική αυτή δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία (ν. 4538/2018), προσκρούει στην αρχή της χρηστής διοίκησης και παραβλέπει την ευάλωτη θέση των υποψήφιων γονέων. Επιπλέον, στηρίζεται σε καταργημένο ΠΔ (337/1993). Ο Συνήγορος ζητά την απαλοιφή των προβληματικών όρων από τα συμφωνητικά και την πλήρη εναρμόνιση με τη νομοθεσία, ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη μεταχείριση των αναδόχων και το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Ζητείται άμεση απάντηση από το Υπουργείο και η καταβολή αναδρομικά των προβλεπόμενων επιδομάτων που δεν δόθηκαν.

Αντίγραφο της Γνωμοδότησης επισυνάπτεται στο παρόν.

Παρακαλούμε για τις ενέργειές σας και για τη σχετική ενημέρωσή μας.

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2025

Η Καταθέτουσα Βουλευτής

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

10.07.2025 15:04:38
ΑΚΡΙΒΕΣ
ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ρεφερά
ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
Evangelia Papapetrou

Αθήνα, 10/07/2025

Αριθμ. Πρωτ.: 366866/43007/2025

Πληροφορίες: κα Ιωάννα Κουβαρίτση (τηλ.: 2131306616)

Γραμματεία τηλ: 2131306703 / 605

email: cr@synigoros.gr

Προς
Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Διεύθυνση Προστασίας Παιδιού και Οικογένειας
Υπόψη Προϊσταμένης κας Δ. Νίκου
family@yeka.gr
dnikou@ypakr.gr

Θέμα: «Συμφωνητικό Μη Επιδοτούμενης Αναδοχής».

Αξιότιμη κυρία Προϊσταμένη,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά Φ. 366866 υποψήφιων θετών γονέων με θέμα τη «δυσμενή διάκριση εις βάρος των μη επιδοτούμενων αναδόχων γονέων».

Ιστορικό

Σύμφωνα με τα στοιχεία του φακέλου, οι αναφερόμενοι αιτήθηκαν την υιοθεσία/τεκνοθεσία ανηλίκου προς αρμόδιο Κέντρο Κοινωνικής Πρόνοιας Περιφέρειας (ΚΚΠΠ), του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Κατόπιν όλων των διαδικασιών που προηγήθηκαν για την έγκριση της αιτήσεως των υποψήφιων θετών γονέων, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, την κοινωνική έρευνα της οικογένειάς τους από αρμόδια κοινωνική υπηρεσία ως προς την καταλληλότητα τους, την εγγραφή στο μητρώο του αρ. 20 «Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Θετών Γονέων και Ειδικά Μητρώα Υποψήφιων Θετών Γονέων» (παρ.1) με ευθύνη της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας (παρ.3) και τη διεξαγωγή του προγράμματος εκπαίδευσης του αρ. 24, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 4538/2018 «Μέτρα για την προώθηση των θεσμών της Αναδοχής και της Υιοθεσίας», κεφάλαιο τρίτο «Διατάξεις για την Υιοθεσία», ανέλαβαν τη φροντίδα του ανηλίκου νηπίου. Το ανήλικο, το οποίο τελεί εκτός βιολογικής οικογένειας, διαβίωνε σε δομή ΚΚΠΠ και είναι εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Ανηλίκων του αρ. 5. Πέραν των προαναφερθέντων όρων, η ανάθεση της ανάδοχης φροντίδας του στους υποψήφιους θετούς γονείς του έγινε στη βάση των εξής εγγράφων:

- α. Συμφωνητικό μη επιδοτούμενης αναδοχής μεταξύ δομής ΚΚΠΠ και υποψήφιων
- β. Βεβαίωση τοποθέτησης ανηλίκου σε υποψήφια θετή οικογένεια.
- γ. Εξιτήριο από τη δομή.

Η δομή έχοντας προσωρινά την επιμέλεια και πραγματική φροντίδα του ανηλίκου, στη βάση εισαγγελικής διάταξης, ανέθεσε την ανάληψη της πραγματικής φροντίδας του παιδιού πριν ολοκληρωθεί η υιοθεσία, με σύμβαση μεταξύ δομής ΚΚΠΠ και υποψήφιων θετών με τίτλο «Συμφωνητικό Μη Επιδοτούμενης Αναδοχής». Στο συμφωνητικό αφού δηλώνεται από το ΚΚΠΠ ότι έχει ληφθεί απόφαση για τη «σύνδεση» του προστατευόμενου από την πολιτεία ανηλίκου με τη «συγκεκριμένη ανάδοχη οικογένεια» επειδή αυτό είναι «... προς το βέλπστο συμφέρον του και θα διασφαλίσει την προάσπιση των δικαιωμάτων του όπως αυτά περιγράφονται στη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού...» αναθέτει την πραγματική φροντίδα του παιδιού στους υποψήφιους θετούς γονείς, ως αναδόχους, με όλες τις αρμοδιότητες και τους εκ του νόμου προβλεπόμενους όρους για το θεσμό της αναδοχής, δηλώνοντας ρητά ότι με το παρόν συμφωνητικό δεν αλλοιώνονται οι έννομες σχέσεις του παιδιού με τη δομή και τους φυσικούς του γονείς για λογαριασμό των οποίων

δρουν οι ανάδοχοι, με ρόλο συμπληρωματικό ως προς την άσκηση γονικής μέριμνας /επιμέλειας του παιδιού και την προστασία του από το Δημόσιο σύστημα Πρόνοιας. Ο υποψήφιος θετός γονέας αναλαμβάνει ως ανάδοχος «...την υποχρέωση υλοποίησης της πραγματικής φροντίδας του ανηλίκου επί καθημερινής βάσεως και κάθε ενέργεια που αυτή συνεπάγεται» και τη μέριμνα «για τις τρέχουσες και επείγουσες υποθέσεις του αναδόχου τέκνου» και όλες τις επιβληθείσες με το συμφωνητικό υποχρεώσεις προς τη δομή και προς το ανάδοχο τέκνο.

Στο συμφωνητικό γίνεται αναφορά στα δικαιώματα του αναδόχου τα οποία απορρέουν από το άρθρο 12 του νόμου 4538/2018 ειδικότερα τις ίδιες με τους γονείς άδειες εργασίας για φροντίδα και ανατροφή του αναδόχου τέκνου, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του παιδιού από το φορέα του αναδόχου, την προτεραιοποίηση του για εγγραφή σε βρεφονηπιακούς σταθμούς των ΟΤΑ του τόπου κατοικίας των αναδόχων και σε παιδικές εξοχές, πλην της οικονομικής του ενίσχυσης.

Ειδικότερα, στον όρο «*V. Λοιποί όροι*» του συμφωνητικού προβλέπεται ότι ο συγκεκριμένος (υποψήφιος θετός) ανάδοχος γονέας υποχρεούται να συμφωνήσει στη δήλωση ότι:

«α) Με το παρόν οι ανάδοχοι γονείς δηλώνουν ρητά ότι παραιτούνται του δικαιώματός τους για καταβολή οικονομικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 11 του Π.Δ 337/1993» αλλά και ότι «στ...οι ανάδοχοι γονείς έλαβαν γνώση του περιεχομένου των αναφερόμενων διατάξεων ... Π.Δ 337/ 1993...και αποδέχονται ανεπιφύλακτα τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις ανωτέρω διατάξεις».

Ο συγκεκριμένος όρος στο συμφωνητικό, για ρητή παραίτηση του αναδόχου από την οικονομική ενίσχυση, δημιουργεί προβληματισμό στην Αρχή καθώς η χρονική περίοδος εωσότου ολοκληρωθεί η διαδικασία της υιοθεσίας ενδέχεται να υπερβαίνει το ένα έτος κατά το οποίο οι συγκεκριμένοι ανάδοχοι δεν λαμβάνουν καμία οικονομική ενίσχυση για την αναδοχή, αντίστοιχα και ισότιμα με αναδόχους, αλλά και καμία ενίσχυση ως υποψήφιοι θετοί γονείς, που έχουν αναλάβει την πραγματική φροντίδα του παιδιού καθώς δεν προβλέπεται στη νομοθεσία.

Νομικό πλαίσιο

1) Η επίκληση από το συμφωνητικό της διάταξης του αρ. 11 «*Επιδόματα*» του ΠΔ 337/1993 ορίζει ότι ο ανάδοχος γονέας δικαιούται μηνιαίου επιδόματος για όλο το χρόνο της τοποθέτησης του ανηλίκου (παρ.1), ωστόσο, η «*η τοποθέτηση ανηλίκου μπορεί να είναι κα δωρεάν εάν οι ανάδοχοι γονείς προσφέρονται προς τούτο*» (παρ. 2) και ότι «ο ανάδοχος γονέας που παραιτείται του προαναφερόμενου επιδόματος οφείλει να γνωρίσει αμελλητί τούτο στον αρμόδιο φορέα εγγράφως με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1586/1986».

Ωστόσο, το Προεδρικό Διάταγμα 337/1993 καταργήθηκε με το άρθρο 9 του ΠΔ 36/2009 (ΦΕΚ Α'114) «*Οργάνωση και λειτουργία του θεσμού της αναδοχής ανηλίκων*». Συνεπώς, το ΠΔ 337/1993 δεν αποτελεί νόμιμη αιτιολογία εντός συμφωνητικού δημοσίου φορέα σε σχέση με τον όρο ή τις δεσμεύσεις που θέτει προς τον ιδιώτη.

2) Οι θεσμοί της αναδοχής και της υιοθεσίας είναι σαφώς διακριτοί από επιστημονική και από νομική άποψη. Είναι ευρέως γνωστό ότι ο θεσμός της αναδοχής έπασχε ως προς την εφαρμογή του. Για το λόγο αυτό, κατ'εφαρμογή του βασικού νομοθετήματος (Αστικός Κώδικας, Κεφάλαιο Δέκατο Πέμπτο «*Αναδοχή Ανηλίκου*», αρ. 1655 επ), εκδόθηκε η πρόσφατη νομοθεσία η οποία τροποποίησε το θεσμό σε κρίσιμα σημεία. Ο νόμος 4538/2018 ρυθμίζει πλέον συνολικά το θεσμό της αναδοχής καθιστώντας σαφές ότι η συγκεκριμένη περίπτωση η «μη επιδοτούμενη αναδοχή» δεν περιλαμβάνεται στο νόμο. Ειδικότερα, ο ν. 4538/2018 στο άρθρο 12 «Παροχές και διευκολύνσεις σε αναδόχους γονείς» δεν προβλέπει διόλου την περίπτωση συμφωνητικών μη επιδοτούμενων αναδόχων. Αντιθέτως, προβλέπεται ότι πλέον των αναφερόμενων και στο συμφωνητικό διευκολύνσεων, για «όσο

χρονικό διάστημα διαρκεί η αναδοχή, παρέχεται οικονομική ενίσχυση για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών του ανηλίκου» από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ). Η συγκεκριμένη δε οικονομική ενίσχυση, προς επίρρωση του θεσμού, «απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α'167), δεν κατάρχεται στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παράκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ούτε συμφωνίζεται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα».

Σχετικά εκδόθηκε κανονιστικό πλαίσιο, για την εφαρμογή της διάταξης του αρ. 12 του ν. 4538/2018, σε σχέση με τη ρύθμιση των διαδικαστικών θεμάτων χορήγησης και καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης, τα ποσά ανά κατηγορία των προς αναδοχή παιδιών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και κάθε άλλο θέμα. Κατ' εξουσιοδότηση του νόμου εκδόθηκε η ΚΥΑ Γ.Π.Δ11 οικ. 31720 ΦΕΚ Β' 2220/26.05.2021 «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης αναδόχης» και η μερικώς τροποποιητική της ΚΥΑ 3275 ΦΕΚ Β' 5552/07.10.2024¹ οι οποίες ισχύουν παράλληλα. Η ΚΥΑ δεν προβλέπει την περίπτωση μη επιδοτούμενης αναδόχης παρά μόνο την περίπτωση μη υποβολής αίτησης οικονομικής ενίσχυσης εκ μέρους του αναδόχου, ωστόσο, σε κάθε περίπτωση οι κανονιστικές πράξεις δεν περιορίζουν το νόμο.

Σύμφωνα δε με το βασικό νομοθέτημα για την αναδοχή, τον Αστικό Κώδικα, σε αναδόχους γονείς δύναται να τους παρέχονται περισσότερες αρμοδιότητες από το νόμο ή με δικαστική απόφαση (ΑΚ 1659) ενώ δεν προβλέπεται ότι η διοίκηση δύναται να περιορίσει νομοθετικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των αναδόχων οι οποίοι, σε κάθε περίπτωση οφείλουν να μεριμνούν για «τις τρέχουσες και τις επείγουσες υποθέσεις του ανηλίκου» (ΑΚ 1656-1657).

Η αρχή της νομιμότητας, η οποία καθορίζει τη δράση της δημόσιας διοίκησης με βάση το Σύνταγμα και τους κανόνες του εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου, έχει δύο διαφορετικές έννοιες: Κατά την πρώτη έννοια, οι ενέργειες των οργάνων των δημόσιων νομικών προσώπων πρέπει να μην είναι αντίθετες προς τους προαναφερόμενους κανόνες, δηλαδή, η διοίκηση μπορεί να προβαίνει σε κάθε ενέργεια που δεν απαγορεύεται από τους κανόνες ή δεν αντίκειται σε αυτούς. Κατά τη δεύτερη έννοια, οι ενέργειες αυτές πρέπει να είναι σύμφωνες ή να βρίσκονται σε αρμονία με τους κανόνες αυτούς, δηλαδή, η διοίκηση οφείλει ή μπορεί να προβαίνει μόνο στις ενέργειες που προβλέπονται και επιβάλλονται ή επιτρέπονται από τους κανόνες. Αντίθετα από τους ιδιώτες που μπορούν να ενεργήσουν οτιδήποτε δεν απαγορεύεται, η Διοίκηση οφείλει ή μπορεί να ενεργήσει μόνον ότι επιτρέπεται².

Η «μη επιδοτούμενη αναδοχή» δεν προβλέπεται από το νόμο, συνεπώς, δεν μπορεί να θεωρηθεί βάσιμη και σύννομη η απόφαση διοικητικών οργάνων να προβαίνουν σε «συμφωνητικά μη επιδοτούμενων αναδόχων».

3) Περαιτέρω, σύμφωνα με το αρ.10 «Ανήλικοι δυνάμενοι να τοποθετηθούν σε ανάδοχο γονέα με σύμβαση» του ν. 4538/2019 προβλέπει ρητά στην παρ. 3 ότι: «3. Προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης των προηγούμενων παραγράφων είναι η προηγούμενη εγγραφή του αναδόχου στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων. Ο ανάδοχος υποχρεούται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη σύναψη της συμβάσεως να μεριμνήσει για την καταγραφή της στο Εθνικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδόχων του άρθρου 7. Σε περίπτωση μη καταχώρισης στο εν λόγω Μητρώο, ο ανάδοχος δεν δικαιούται να λάβει τις παροχές που προβλέπονται στο άρθρο 12.»

¹ « Τροποποίηση της υπό στοιχεία Γ.Π. Δ11 οικ. 31720/24-05-2021 κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επιτελείας «Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης αναδόχης (Β' 2220)»

² «Διοικητικό Δίκαιο I», Επαμεινώνδα Π. Σπηλιωτοπούλου,, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 2002

Σύμφωνα με τη διάταξη, για να έχει κύρος οποιαδήποτε σύμβαση αναδοχής πρέπει ο ανάδοχος να είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων. Σε περίπτωση μη καταχώρισής του σε αυτό, όχι μόνο ο ανάδοχος χάνει τις παροχές του άρθρου 12, αλλά η σύμβαση αναδοχής πάσχει από άποψη εγκυρότητας.

Συνεπώς, αφενός, δεν προβλέπεται περίπτωση συμφωνητικών μη επιδοτούμενων αναδοχών, αφετέρου, σε περίπτωση που οι ανάδοχοι είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Θετών Γονέων χωρίς εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων, ο υποψήφιος θετός προσωρινά ανάδοχος γονέας στερείται την οικονομική ενίσχυση για το παιδί η δε σύμβαση μεταξύ δημοσίου φορέα και ιδιώτη πάσχει.

4) Είναι δικαίωμα των υποψηφίων θετών γονέων να μην θέλουν να είναι γενικά ανάδοχοι, αλλά να θέλουν να αναλάβουν την πραγματική φροντίδα του παιδιού που θα υιοθετήσουν πριν ολοκληρωθούν οι χρονοβόρες διαδικασίες της υιοθεσίας με το παιδί να παραμένει σε δομή. Το βέλτιστο συμφέρον κάθε παιδιού (αρ. 3 ΔΣΔΠ), απαιτεί να μην παραμένει σε ιδρυματική φροντίδα. Οι διακριτοί θεσμοί, αφενός, της αναδοχής, αφετέρου, της υιοθεσίας στοχεύουν στην προστασία από την πολιτεία των δικαιωμάτων του παιδιού, το οποίο έχει τεθεί εκτός βιολογικής οικογένειας με απόφαση των γονέων ή των δικαστικών αρχών και χρήζει εναλλακτικής φροντίδας. Σύμφωνα δε με τα διδάγματα της κοινής πείρας και τα κοινώς αποδεκτά επιστημονικά δεδομένα, όσο νωρίτερα τοποθετηθεί ένα παιδί σε ανάδοξη ή θετή οικογένεια προκειμένου να αποφευχθεί η ιδρυματική φροντίδα τόσο προστατεύεται η σφαιρική του εξέλιξη, ιδίως η ψυχοσυναισθηματική, που αποτελεί κατοχυρωμένο δικαίωμα του (αρ. 6 ΔΣΔΠ). Συνεπώς ένα παιδί, για το οποίο έχει καταρτισθεί ένα Ατομικό Σχέδιο Οικογενειακής Αποκατάστασης (ΑΣΟΑ) το οποίο προκρίνει, με αιτιολογημένη πρόταση αποκατάστασης του παιδιού με βάση τις εξατομικευμένες ανάγκες και το βέλτιστο συμφέρον του (αρ. 5 παρ. 7 ν. 4538/2018) την τοποθέτηση σε θετή οικογένεια, ορθώς ανατίθεται, προσωρινά έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών, στην ανάδοξη φροντίδα του υποψηφίου θετού γονέα, με συμφωνητικό αναδοχής καθώς το χρονικό διάστημα που εκκρεμεί μεταξύ της τοποθέτησης σε δομή έως την έκδοση δικαστικής απόφασης για την υιοθεσία είναι μεγάλο, ιδίως όταν εκκρεμούν ποινικές διαδικασίες κατά των βιολογικών γονέων.

Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να ενημερώνονται ότι εκ του νόμου απαιτείται να ενταχθούν, εκτός από το Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών και στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων, με την επισήμανση ότι αυτό αφορά σε αναδοχή συγκεκριμένου παιδιού, για το οποίο έχει προκριθεί με το ΑΣΟΑ η υιοθεσία και είναι προς το βέλτιστο συμφέρον του να συνδεθεί και να αναληφθεί η φροντίδα του έγκαιρα από τους υποψηφίους θετούς γονείς του, εωσότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες για την υιοθεσία.

4) Επιπροσθέτως, τίθεται ο προβληματισμός εάν ένα συμφωνητικό με τον συγκεκριμένο όρο μεταξύ κράτους και ιδιώτη, μεταξύ δημοσίων ιδρυμάτων που έχουν υποχρεωτικά την εξουσία για τη φροντίδα των εγγεγραμμένων σε εθνικό μητρώο ανηλίκων εκτός βιολογικής οικογένειας και υποψηφίων θετών γονέων που επιθυμούν τη φροντίδα ενός παιδιού, μεταξύ δημοσίων υπαλλήλων κοινωνικών υπηρεσιών που ασκούν κοινωνική έρευνα στην οικογένεια των υποψηφίων θετών γονέων και κρίνουν την καταλληλότητα των ανθρώπων αυτών, ευθυγραμμίζεται με την αρχή της καλής πίστης όταν απαιτεί τη συναίνεση του υποψηφίου θετού γονέα για απεμπόληση της οικονομικής ενίσχυσης κατά τη χρονική περίοδο της καλόπιστης εκ μέρους του ανάδοχης φροντίδας του παιδιού, που βρίσκεται υπό την προστασία της πολιτείας, με τις υποχρεώσεις που αυτή συνεπάγεται. Η έννοια της καλής πίστης διατρέχει όλη την έννομη τάξη στο αστικό (ΑΚ 197, 200, 281, 288), το ιδιωτικό αλλά και το δημόσιο δίκαιο και έχει συνταγματικά θεμέλια όπως είναι ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου (Σ αρ. 2 παρ. 1). Στο διοικητικό δίκαιο εφαρμόζεται με τη μορφή της αρχής της χρηστής διοίκησης. Θα μπορούσε κάποιος να υποστηρίξει βάσιμα ότι ο όρος αυτός στο συμφωνητικό, ο οποίος καλεί τον υποψήφιο θετό γονέα να παραιτηθεί από την

οικονομική ενίσχυση της ανάδοχης φροντίδας του παιδιού που αναλαμβάνει προσωρινά εωσότου η ευθύνη του περάσει από την πολιτεία στον ίδιο και δημιουργηθεί η έννομη σχέση γονέα παιδιού, προσκρούει στην καλή πίστη και τα χρηστά ήθη αλλά στην αρχή της χρηστής διοίκησης, ιδίως, επειδή παραβλέπει την ευάλωτη θέση του υποψήφιου θετού αλλά και του παιδιού³ σε σχέση με τις δημόσιες υπηρεσίες που φέρουν αποφασιστική αρμοδιότητα για ζητήματα που αφορούν τις ζωές τους.

5) Η επίσημη διαδικτυακή ενημέρωση⁴ επίσης δεν προβλέπει τη μη επιδοτούμενη αναδοχή. Σε συνέχεια της διερεύνησης της υπόθεσης, της εξέτασης του υφιστάμενου νομικού πλαισίου και των ανωτέρω διαπιστώσεων, προτείνουμε τα εξής:

- από το συμφωνητικό αναδοχής υποψήφιων θετών γονέων θα πρέπει να απαλειφθεί η αναφορά στο **καταργηθέν Π.Δ 337/1993**
- από το συμφωνητικό αναδοχής υποψήφιων θετών γονέων θα πρέπει να απαλειφθεί ο **σχετικός όρος περί παραίτησης από προβλεπόμενα εκ του νόμου δικαιώματά τους μεταξύ των οποίων η οικονομική ενίσχυση**
- το συμφωνητικό αναδοχής θα πρέπει να εμπεριέχει τους **εκ του νόμου κοινούς όρους σε κάθε περίπτωση ανάληψης πραγματικής φροντίδας παιδιού από ανάδοχο γονέα**, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και στην περίπτωση υποψήφιων θετών γονέων
- οι υποψήφιοι θετοί γονείς θα πρέπει να περιλαμβάνονται παράλληλα στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Αναδόχων, σε περίπτωση που **de facto αναλαμβάνουν την φροντίδα ανηλίκων**, τα οποία έως την έκδοση δικαστικής απόφασης υιοθεσίας τελούν υπό την προστασία της εναλλακτικής φροντίδας της Πολιτείας, και να λαμβάνουν την προβλεπόμενη εκ του νόμου οικονομική ενίσχυση
- θα πρέπει όλα τα υφιστάμενα συμφωνητικά «μη επιδοτούμενης αναδοχής», μεταξύ ΚΚΠΠ και υποψήφιων θετών γονέων, να μετατραπούν **τυπικά σε «συμφωνητικά αναδοχής»**.

Κατόπιν αυτών, παρακαλούμε σε περίπτωση που διαφωνείτε, να μας γνωρίσετε τις απόψεις σας με βάση συγκεκριμένες διατάξεις της νομοθεσίας. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για διευκρινίσεις.

Με εκτίμηση,

Θεώνη Κουφονικολάκου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη
για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Κοινοποίηση:
Αναφερόμενοι

11. ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ: Στην περίπτωση της υιοθεσίας ισχύει ότι και για τις βιολογικές οικογένειες (σε σχέση με το οικογενειακό επίδομα, την ασφαλιστική κάλυψη, τυχόν επιδόματα αναπηρίας κλπ.) Το παιδί είναι μέλος της οικογένειας με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που αυτό συνεπάγεται. Όσον αφορά την αναδοχή, παρέχονται επιπλέον:

- Οικονομική ενίσχυση στην ανάδοχη οικογένεια για την κάλυψη των αναγκών του παιδιού για όλη την διάρκεια της αναδοχής και για το χρονικό διάστημα φοίτησης και στράτευσης με όριο τα 26 έτη της ηλικίας του. Η οικονομική ενίσχυση απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος ή εισφορά.
- Προτεραιότητα στην εγγραφή και δωρεάν φοίτηση σε βρεφονηπιακούς σταθμούς, φοιτητικές εκπτώσεις, παιδικές κατασκηνώσεις.